

Verdubbeling golfbaan De Haar naar 18 holes na zeventien jaar eindelijk rond

HGM ruim twee jaar bezig met uitbreiding en renovatie in fases

De renovatie en uitbreiding naar 18 holes van de golfbaan op het landgoed De Haar in Haarzuilens is in volle gang. Golfclub De Haar ervoer tijdens de extreem lange voorbereiding van het project hoe groot de gevoeligheden eromheen waren.

Auteur: Bart Mullink

Een heel bijzondere locatie, vindt Hans Merckx, baancommissaris en lid van de projectgroep voor de baanuitbreiding het landgoed. Hij is er maar wat trots op dat zijn club daar mag spelen. 'Wij zijn verschillende malen geprezen als de mooiste 9-holesgolfbaan van Nederland.' Nu de 18-holesbaan eraan komt, ziet hij het toekomstige predicaat 'mooiste 18-holesbaan van Nederland' al voor zich. Merckx is ervan overtuigd dat het resultaat ook de laatste overgebleven sceptici binnen en buiten de club zal bekoren.

Aannemer HGM (Hollandsche Greenkeeping Maatschappij) is druk bezig met de aanleg van het nieuwe gedeelte van de golfbaan met negen holes. Dit wordt eind dit jaar geopend en dan gaat de oude 9-holesbaan dicht voor een grondige renovatie. Voor de club betekent dat één jaartje uitsluitend spelen op het nieuwe gedeelte. Eind 2020 zal de hele 18-holesbaan in volle glorie beschikbaar zijn.

Golfclub De Haar huist in de parktuin van kasteel De Haar in Haarzuilens. Hier komen veel verschillende belangen samen: landschap, sport, recreatie, natuur, landschap en cultuurhistorie. Wie zo'n gebied of een deel ervan op de schop wil nemen, roept wat over zich af, heeft de club gemerkt. Alleen al de regelgeving om rekening te houden met natuurbelangen

is geen sinecure. Daaraan blijkt niettemin een mouw te passen. Met hulp van ecologen is een plan van aanpak geschreven dat 150 pagina's beslaat. Broedende vogels, parende salamanders, beschermde of anderszins gewaardeerde soorten: het zijn allemaal belangen die niet mogen worden genegeerd. En dan is er nog de flora, in het bijzonder een partij bomen die op de nominatie stond om te worden gekapt. Hierover is tot aan de Raad van State geprocedeerd. Met succes voor de club: de geplande bomenkap is al vrijwel voltooid.

Park

De ingehuurd Belgische golfbaanarchitect Bruno Steensels heeft geprobeerd de sfeer van het oorspronkelijke, circa honderd jaar oude ontwerp van Henri Copijn in ere te herstellen. Door verwaarlozing was van die sfeer weinig meer over. 'Het park was veranderd in een dicht bos, dat in weinig meer herinnerde aan het open karakter van vroeger, met zichtlijnen waarover door Copijn zorgvuldig was nagedacht.'

Dat voor de uitbreiding van de golfbaan ruimte moest worden geschapen door een flink aantal bomen te kappen, kan dus worden gezien als een win-winsituatie in de zin dat het landschap er meteen van opknapt. Toch moeten voor alle gekapte bomen nieuwe worden teruggeplant, en zelfs nog meer. Voor de 600 gekapte bomen

5 min. leestijd

ACHTERGROND

De golfbaan maakt deel uit van de kasteeltuin.

uit het park komen er ruim duizend terug, zij het niet allemaal op De Haar. Merkk: 'We hebben in totaal 4,5 hectare gekapt. Een deel van de nieuwe aanplant, 2,4 hectare, komt op ons eigen terrein. In het kader van de compensatieplicht blijft dan nog over een te beplanten oppervlak van 5,7 hectare. Daarvoor kunnen we elders in de provincie Utrecht terecht, op landgoed Scherpenzeel.' Dat mikt op de status 'natuurlandschap', zo weet hij, zodat de bomen van de golfvrienden goed van pas komen.

Wandelaars

De golfers slaan hun vleugels uit in het Zuiderpark bij het kasteel. Hierdoor neemt ook de toegankelijkheid voor wandelaars toe, is de boodschap die clubvoorzitter Paul Janssen met verve brengt. Die grotere toegankelijkheid voor het publiek is mede te danken aan de uitbreiding van het padennetwerk. 'Een deel van het park is nodig voor de uitbreiding van de golfbaan, maar tegelijk wordt ook de rest opgeknapt. Er komt een nieuw wandelpad, dat helemaal rond de baan loopt. Dit voert wandelaars langs de mooiste uitzichtpunten.' Overigens niet over de baan zelf; dat zou te gevaarlijk zijn, voegt hij daaraan toe.

De golfbaan maakt in zijn geheel deel uit van dat zogenoemde Zuiderpark. Samen met het nieuw aan te leggen Parkbos, ten westen van de golfbaan, en de wandelmogelijkheden op het landgoed Haarzuilen zelf vormt het een uitgestrekt natuurgebied. Merkk, die volgens Janssen meer thuis is in de ecologische en landschapsaspecten, valt hem bij. 'Ik geniet zelf ook enorm van de omgeving. We mogen ons geluk

kig prijzen dat we in zo'n mooi park spelen. Je hoort vogels zingen, soms zie je reeën langskomen en dan heb je natuurlijk nog de mooie bomen. Vooral in het voorjaar met het jonge groen en in het najaar met de herfstkleuren is het fantastisch.'

De omgeving wordt door de club gekoesterd, maar de baanuitbreiding is op de eerste plaats bedoeld om te komen tot een completere golfaccommodatie; daarover geen misverstand. Merkk: 'Bij het golfspel gaat het om achttien holes, niet om negen. Al is het natuurlijk nooit een straf geweest om op zo'n mooie baan als De Haar de route van negen holes twee keer te doen.'

Ondergrond

De wateroverlast, waardoor de golfbaan in natte tijden weleens onbespeelbaar werd, wordt ook aangepakt. De bespeelbaarheid zal toenemen door een betere drainage, legt Merkk uit. 'De kleiondergrond is lastig te drieren. Daar hebben we in het verleden al veel mee geworsteld. Tonnen zand zijn er over de baan uitgereden. We hebben geprobeerd de grond luchtiger te krijgen en dat heeft alles bij elkaar wel een bescheiden verbetering opgeleverd. Mede door de ervaringen in de praktijk weten we nu goed wat er verder nog moet gebeuren. Op de oude baan zullen de fairways, greens en holes grondig worden verbeterd. Toplagen worden afgegraven, doorgemengd en opnieuw opgebracht met een goede drainage. Het resultaat wordt een baan die helemaal voldoet aan de hedendaagse eisen.'

De baanvernieuwing sluit aan bij het program-

'Niet "golf of natuur", ook niet "golf en natuur", maar golf is natuur'

ma van de club om voor een bredere groep aantrekkelijker te worden. De club wil bijvoorbeeld meer jonge leden zien te krijgen. Dat dit lukt, is volgens Merkk mede te danken aan de golfschool van de club. 'Die draait ontzettend goed. Jaren geleden hadden we maar één professional, niet eens met een volle agenda; nu hebben we er drie, met boordevolle agenda's.' Reden genoeg, onderstreept hij, om vertrouwen te hebben in de toekomst, ook financieel.

Clubhuis

Alles bij elkaar is met het project ruim 3 miljoen euro gemoeid. Merkk: 'Om het niet nog duurder te maken, is besloten dat het oude clubhuis voorlopig nog goed genoeg is. Dit is een concessie aan de financiële haalbaarheid, die we gelukkig geen drama vinden.' Niet alleen het clubbestuur, ook de aannemer blijkt ervan overtuigd dat de club het project financieel aankan. Twijfels daarover die naar voren werden gebracht in de politiek, bleken een

ACHTERGROND

Door de kap krijgt het Zuiderpark zijn open karakter terug.

Uitbreidingswerkzaamheden in het park.

‘Tijdens het spel geniet je ook van de omgeving’

Hans Merx (links) en Paul Janssen (rechts)

laatste bestuurlijke hobbel die moest worden genomen. Gelukkig voor het project lieten het college van B en W van de gemeente Utrecht en een raadsmeerderheid zich hierdoor uiteindelijk niet van de wijs brengen.

Aanbesteding

HGM wist het project binnen te halen, na een aanbestedingsprocedure waarbij de club bedrijven had aangeschreven die geschikt werden geacht om een dergelijk werk uit te voeren. Het plan van aanpak van HGM bleek de club het meest te bekoren. Dat had onder meer te maken, weet directeur Hans Schaap, met een combinatie van de beprizing, het

uitvoeringsplan, de kwaliteit van de in te zetten mensen en machines en de ervaring. De club vertrouwt erop dat de verlangde hoge kwaliteit ook daadwerkelijk wordt gerealiseerd. Behalve goede referenties kon HGM melden dat het bijna alle benodigde machines zelf in huis heeft en dat die ook door eigen mensen zullen worden bediend. ‘Verder had ik een eigen plan ingebracht voor de #Lgrow-in\$ van de baan. Dat is een serieuze zaak; in de 25 jaar dat ik in het vak zit, heb ik zo her en der veel mis zien gaan. Wij als HGM beheersen dit. Door er direct na het zaaien van het gras bovenop te blijven zitten en waar nodig direct in te grijpen, kunnen we zorgen voor een snelle en gelijkmatige

opkomst en bijna geen onkruid.’

Net als zijn mededirecteur Joris Slooten, die zich heeft gespecialiseerd in duurzaamheid en ecologie in relatie tot golf, ziet Schaap het project De Haar als een kolfje naar HGM's hand. Zowel bij de aanleg als bij het beheer van golfbanen worden op het gebied van duurzaamheid grote stappen vooruit gezet, legt Slooten uit; reden waarom het bedrijf ecologie als een specialiteit heeft omarmd. ‘Het is niet eens meer een keuze. De uitvraag in deze sector is er gewoon naar; het is een eis is waar je niet meer omheen kunt.’

Vertrouwen

Bij de aanleg van een golfbaan, schetst Slooten, gaat het gauw om tientallen hectares grond. ‘Dan krijg je zeker in Nederland met een hoop stakeholders te maken, die er allemaal iets van vinden. Om te kunnen slagen, is het belangrijk voldoende vertrouwen bij hen te wekken, te laten zien dat je alles zorgvuldig doet, ook als het gaat om milieu- en natuurwaarden.’

Met het programma Committed to Green begeleidt de Nederlandse Golf Federatie (NGF) beheerders van golfterreinen al sinds de jaren negentig naar een hogere standaard op het gebied van duurzaamheid. Dit is het voorwerk voor de zogeheten GEO-certificering (GEO staat voor de internationale Golf Environment Organisation). Het is deels een antwoord op de kritiek dat golfbanen soms niet zo milieuvriendelijk waren. Golfbanen zijn grastapijten, in stand gehouden met kunstmest, pesticiden en intensieve beregening, zo klonk het soms schamper. Ecologisch beheer is hierop een antwoord. Juist golfbanen zijn daar geknipt voor, volgens Slooten. Hij ziet De Haar als het voorbeeld bij uitstek waar golf en natuurbeleving hand in hand gaan. ‘De overheid ziet het tegenwoordig ook zo. In de Rijksnatuurvisie staat mooi beschreven dat natuur niet iets moet zijn voor aparte, daarvoor aangewezen gebieden, maar overal is, samen met andere functies. Het is dus allang niet meer “golf of natuur”, en ook niet “golf en natuur”. Golf, kunnen we nu zeggen: dat is natuur.’

Be social

Scan of ga naar:

www.greenkeeper.nl/article/28843/verdubbeling-golfbaan-de-haar-naar-18-holes-na-zeventien-jaar-eindelijk-rond